

<http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.2187>

Öğr. Gör. Barış DEMİR
Kocaeli Üniversitesi Hereke Ömer İsmet Uzunyol MYO, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, Kocaeli /TÜRKİYE

Öğr. Gör. Asiye YÜKSEL
Kocaeli Üniversitesi, Hereke Ömer İsmet Uzunyol MYO, Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü, Kocaeli /TÜRKİYE

Öğr. Gör. Aykut TOSUN
Kocaeli Üniversitesi, Hereke Ömer İsmet Uzunyol MYO, Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü, Kocaeli /TÜRKİYE

Citation: Demir, B., Yüksel, A. & Tosun, A. (2020). Kovid-19 sürecinde meslek yüksekokulu öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının incelenmesi. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 7(63), 3905-3910.

KOVID-19 SÜRECİNDE MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN UZAKTAN EĞİTİME YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

ÖZET

Koronavirüs Kovid-19 salgını, 2020'de dünya çapında yaşamı sekteye uğrattı. Diğer tüm sektörlerde olduğu gibi Kovid-19 salgını eğitimi de birçok yönden etkiledi. Dünyadaki ülke eylemleri, sosyal teması sınırlandıran tedbirler getirerek, koronavirüsün yayılmasını azaltmak için ortak hedefler gerçekleştirdiler. Birçok ülkede yüz yüze eğitim ve sınavlar askıya alındı. Koronavirüs 2019 (KOVİD-19) salgını, küresel dünyada da yaşanırken yüksek eğitim-öğretim toplulukları için de önemli zorluklar yaratmıştır. Değişen sistemler eğitimde çağdaş yönelimlerin uygulanması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Bu uygulamalardan en önemlisi uzaktan eğitimidir. Uzaktan eğitim terimi öğrenci ile öğretmenin fiziksel olarak ayrı ortamlarda bulunmaları ile gerçekleşen eğitimi ifade etmektedir. Günümüz yükseköğretiminde ise uzaktan eğitim farklı düzeylerde sürdürülürken yeni koronavirüs salgını (Covid-19) kapsamında zaruretle uygulama kapsamına alınmıştır. Bu çalışmada Kovid-19 sürecinde meslek yüksekokulu öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik tutumları incelenmiş, memnuniyet düzeyinde olumsuz yakın tutumlar tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, Uzaktan Eğitim, Meslek Yüksekokulu

INVESTIGATION OF VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS' ATTITUDES TOWARDS DISTANCE EDUCATION IN THE COVID-19 PROCESS

ABSTRACT

The coronavirus Covid-19 outbreak disrupted life around the world in 2020. As in all other industries, the Kovid-19 outbreak has affected education in many ways. Country actions around the world have set common goals to reduce the spread of the coronavirus by introducing measures that limit social contact. Face-to-face training and exams were suspended in many countries. While the coronavirus 2019 (COVID-19) epidemic was also experienced in the global world, it also created significant difficulties for higher education communities. Changing systems have revealed the necessity of applying contemporary orientations in education. The most important of these applications is distance education. The term distance education refers to the education that takes place when the student and the teacher are physically in separate environments. In today's higher education, while distance education is carried out at different levels, it is necessarily included in the scope of application within the scope of the new coronavirus epidemic (Covid-19). In this study, the Attitudes of Vocational School Students towards Distance Education in the Kovid-19 Process were examined and negative relationships were found at the level of satisfaction.

Keywords: Covid-19, Distance Education, Vocational School

1. GİRİŞ

Bir sağlık krizi olarak tüm dünyada hayatı olumsuz şekilde etkileyen Kovid-19 salgını insanların yaşam biçimlerinde ve örgütlerin işleyişinde büyük değişikliklere sebep olmuştur. Bu bağlamda Kovid-19'dan en çok etkilenen sektörlerden eğitim sektöründe üniversiteler de yerini almıştır. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından 11 Şubat 2020'de Kovid-19 olarak adlandırılan 'Koronavirüs' "Corona'nın "Co"su, "virüs"ün "vi"si, hastalık anlamındaki İngilizce "disease" sözcüğünün "d"si ve 2019 yılında ilk kez görülmesi nedeniyle "19" rakamından oluşturularak Kovid-19 olarak tanımlanmıştır (Lovell, 2020).

Srichan, Apidechkul, Tamornpark, Yeemard ve Khunthason (2020) tarafından COVID-19 ile ilgili olarak Tayland toplumunda gerçekleştirilen çalışmada; katılımcıların %73,4'ünün zayıf bilgiye, % 28,5'inin zayıf tutuma, % 13,6'sının yüksek davranışa sahip oldukları bulunmuştur.

Bu salgın sürecinde uzaktan eğitim alternatif bir yöntem değil zorunlu bir yöntem haline gelmiştir. Salgın sürecinin uzaması ve ilerleyen dönemlerde uzaktan eğitime devam edilmesi durumunda, uzaktan eğitim faaliyetlerin daha etkili hale gelebilmesi için ne tür değişiklikler yapılması gerektiği konusunda öğrencilerin görüşleri ve tutumları önem kazanmaktadır. Bu çalışmada, Kovid-19 salgını nedeniyle uzaktan eğitimle yürütülen derslere yönelik tutumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda çalışmada aşağıdaki problemler ele alınmıştır:

- Meslek yüksekokulu öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik tutumları hangi düzeydedir?

- Meslek yüksekokulu öğrencilerinin cinsiyet, sahip olunan teknolojik araçlar, mezun olunan lise türü, internete bağlanma türü, evde internet olma durumu ve uzaktan eğitimle ilgili sahip olunan ön bilgi değişkenlerine göre tutumları arasında herhangi bir farklılık var mıdır?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Deseni

Araştırma var olan durum betimlemeyi amaçlayan tarama modelinde nicel bir çalışmadır. Araştırma kapsamında meslek yüksekokulu öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik tutumları belirlenmiş ve tutumlarının değişkenlere göre farklılaşp farklılaşmadığı incelenmiştir.

2.2. Araştırma Grubu

Araştırma grubu, 2019-2020 öğretim yılı bahar yarıyılında Kocaeli Üniversitesine bağlı 3 farklı meslek yüksekokulunda öğrenim gören ve bu süreci uzaktan eğitim yöntemiyle tamamlayan 328 ön lisans öğrencisinden oluşmaktadır.

Örnekleme yer alan öğrencilerin cinsiyet, teknolojik araçlara sahip olma durumu, mezun olunan lise, internete(derse) bağlanma türü, evde internet olma durumu ve uzaktan eğitim ile ilgili bilgi değişkenlerine ilişkin dağılımları Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Katılımcıların Sosyo-Demografik Özellikleri

Demografik Bilgiler		f	%
Cinsiyet	Kadın	197	60,1
	Erkek	131	39,9
Teknolojik ürünlerden kişisel sahip olma durumu	Masüstü	59	18
	Tablet	21	6,4
	Akıllı Telefon	301	91,8
Mezun Olunan Lise Türü	Genel Lise	27	8,2
	Meslek Lisesi	142	43,3
	Anadolu Lisesi	125	38,1
	Fen Lisesi	1	0,3
	Diğer	33	10,1
İnternete (derse)bağlanma türü	Bilgisayar	20	6,1
	Telefon	180	54,9
	Bağlanmıyorum	11	3,4
	Her ikisi de	113	34,5
	Diğer	4	1,2
Evde internet olma durumu	Var	227	69,2
	Yok	101	30,8
Uzaktan eğitim ile ilgili bilgi	Uzaktan Eğitim hakkında çok az bilgim var.	114	34,8
	Uzaktan Eğitim hakkında yeterince bilgim var	148	45,1
	Daha önce Uzaktan Eğitim aldım.	35	10,7
	Uzaktan Eğitim hakkında hiç bilgim yok.	25	7,6
	Diğer	6	1,8

Tablo 1 incelendiğinde, öğrencilerin %60,1'inin kadın ve evde interneti olanların %69,2 olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaklaşık % 90'nı akıllı telefona sahip olduklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin mezun olunan lise türü açısından; %43'ü meslek lisesi , %38'i ise Anadolu lisesi olduğu görülmüştür. Öğrencilerin yaklaşık yarısının(%45,1) uzaktan eğitim hakkında yeterince bilgi sahip oldukları belirlenmiştir. Ayrıca öğrenciler internete % 54,9 telefon ve % 34,5 her ikisi (bilgisayar-telefon) ile bağlandıkları görülmüştür.

2.3. Veri Toplama Araçları

Çalışmada, veri toplama aracı olarak Uzaktan Eğitim Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Veriler www.surveey.com sitesi üzerinden çevrimiçi olarak 20 Nisan - 20 Haziran 2020 tarihleri arasında toplanmıştır. Öğrencilerin uzaktan eğitime karşı tutumlarını ölçmek amacıyla Ağır, Gür ve Okçu (2008) tarafından geliştirilen Uzaktan Eğitim Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin toplam 31 madde üzerinden iç tutarlık güvenilirliği (Cronbach Alfa) 0.846 olarak hesaplanmıştır.

2.4. Verilerin Analizi ve Çözümlemesi

Araştırmanın birinci alt problemi olan öğrencilerin “Uzaktan eğitime yönelik tutumları” frekans, yüzde, değerlerine bakılarak incelenmiştir. Araştırmanın ikinci alt problemi için ölçekteki maddelerin aritmetik ortalamaları hesaplanarak gösterilmiş ve öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının demografik değişkenlere göre farklılıklarını tespit etmek amacıyla t testi ve Anova (tek yönlü varyans analizi) uygulanmış, farklılığın belirlenmesi için ise Scheffe testi yapılmıştır. Temel varsayımları sorgulanarak parametrik testlerin uygulanmasını karar verilmiştir. Veriler SPSS 23.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir.

3. BULGULAR

Uzaktan eğitimle yürütülen derslere yönelik meslek yüksekokulu öğrencilerinin tutumlarının belirlendiği bu çalışmada, tutum ölçeğinden edilen bulgular aşağıda sunulmuştur.

3.1. Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinden Elde Edilen Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemine bağlı olarak, öğrencilerin “uzaktan eğitime yönelik tutumları” ile ilgili bulguların yüzde ve frekans dağılımları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. MYO Öğrencilerinin “Uzaktan Eğitim” Hakkındaki Görüşleri

Uzaktan Eğitime Yönelik Maddeler	Kesinlikle Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Uzaktan eğitim, geleneksel eğitimden daha etkilidir.	143	43,6	112	34,1	43	13,1	20	6,1	10	3,0
Uzaktan eğitim yaygınlaştırılmalıdır.	117	35,7	97	29,6	64	19,5	35	10,7	15	4,6
Uzaktan eğitim öğrenmenin kalıcı olmasını sağlar.	141	43,0	112	34,1	48	14,6	20	6,1	7	2,1
Uzaktan eğitimde ölçme ve değerlendirme sonucunun hemen alınması öğrenci motivasyonu artırır.	67	20,4	79	24,1	95	29,0	73	22,3	14	4,3
Uzaktan eğitim, istenildiği kadar tekrar edebilme esnekliği sağlar.	40	12,2	41	12,5	72	22,0	146	44,5	29	8,8
Uzaktan eğitimde zaman ve mekân kısıtlaması olmaması eğitimin sürekliliğini sağlar.	64	19,5	71	21,6	77	23,5	96	29,3	20	6,1
Geleneksel eğitim, uzaktan eğitimden daha yararlıdır.	23	7,0	22	6,7	39	11,9	121	36,9	123	37,5
Uzaktan eğitimle büyük kitlelere ulaşmak çok kolaydır.	56	17,1	61	18,6	76	23,2	111	33,8	24	7,3
Uzaktan eğitimle ilgili derslere katılmaktan hoşlanırım.	72	22,0	103	31,4	94	28,7	46	14,0	13	4,0
Uzaktan eğitim, geleneksel eğitim uygulamalarında ortaya çıkan birçok problemin çözümünde etkilidir.	71	21,6	113	34,5	88	26,8	43	13,1	13	4,0
Uzaktan eğitimle kişisel fikirlerimi daha kolay ifade edebilirim.	95	29,0	113	34,5	69	21,0	38	11,6	13	4,0
Uzaktan eğitimle herkes kendi düzeyinde eğitim alabilir.	71	21,6	100	30,5	85	25,9	58	17,7	14	4,3
Uzaktan eğitim, öğretimin bireyselleşmesini sağlar.	51	15,5	88	26,8	76	23,2	94	28,7	19	5,8
Uzaktan eğitim ile fırsat eşitliği sağlanır.	67	20,4	105	32,0	87	26,5	55	16,8	14	4,3
Uzaktan eğitim işitsel, görsel tasarımlar ve teknoloji yoluyla etkili öğrenmeyi sağlar.	62	18,9	86	26,2	74	22,6	95	29,0	11	3,4
Uzaktan eğitimde bilgi birikimlerinin internet ortamında paylaşılması sebebiyle bilgiye erişim hızlıdır.	43	13,1	59	18,0	71	21,6	134	40,9	21	6,4
Geleneksel eğitimle uzaktan eğitime göre daha etkili bir öğrenme sağlanır.	26	7,9	33	10,1	45	13,7	127	38,7	97	29,6
Uzaktan eğitimle bireylerin başarı süreçleri daha kolay takip edilir.	77	23,5	110	33,5	75	22,9	54	16,5	12	3,7
Eğitimin en iyi şekilde gerçekleşmesi için yüz yüze etkileşim gereklidir.	19	5,8	21	6,4	38	11,6	109	33,2	141	43,0
Uzaktan eğitim ile öğrenme, geleneksel eğitimle öğrenmeye göre daha zevklidir.	120	36,6	99	30,2	57	17,4	33	10,1	19	5,8
Uzaktan eğitimle öğrenme anti-sosyaldir.	28	8,5	34	10,4	110	33,5	114	34,8	42	12,8
Uzaktan eğitim, uygulamaya yönelik derslerde sıkıntı oluşturur.	27	8,2	24	7,3	39	11,9	122	37,2	116	35,4
Uzaktan eğitim konusundaki faaliyetlere harcanan zaman gereksizdir.	32	9,8	75	22,9	105	32,0	69	21,0	47	14,3
Uzaktan eğitimde, eğitim ortamının kontrolü sağlıklı bir şekilde yapılamaz.	21	6,4	42	12,8	73	22,3	122	37,2	70	21,3
Uzaktan eğitim, geleneksel eğitime alternatif bir eğitim değildir.	24	7,3	65	19,8	85	22,9	107	32,6	47	14,3
Uzaktan eğitim, ülkemizde sağlıklı bir şekilde uygulanamaz.	28	8,5	70	21,3	92	28,0	81	24,7	57	17,4
Uzaktan eğitim almak için teknolojik bir alt yapı gerektiğinden sosyo-ekonomik durum bakımından zayıf olan kitlelere ulaşmak zordur.	17	5,2	23	7,0	50	15,2	98	29,9	140	42,7
Uzaktan eğitimde yüz yüze eğitim olmadığı için öğrenci motivasyonu eksik kalır.	15	4,6	37	11,3	42	12,8	117	35,7	117	35,7
Geleneksel eğitimde fikirler anında ve daha anlaşılır bir şekilde ifade edilir.	15	4,6	25	7,6	45	13,7	108	32,9	135	41,2
Uzaktan eğitim ile zaman daha etkili kullanılır.	66	20,1	82	25,0	79	24,1	77	23,5	24	7,3
Geleneksel eğitimde öğretmen her öğrenciye bireysel olarak ulaşır.	22	6,7	33	10,1	55	16,8	126	38,4	92	28,0

Tablo 2 incelendiğinde, öğrencilerin uzaktan eğitim yöntemi ile ilgili görüşlerinin genel olarak olumsuz yakın olduğu görülmektedir. Eğitimin en iyi şekilde gerçekleşmesi için yüz yüze etkileşim gerekli olduğunu belirten öğrenciler (%76.2), geleneksel eğitimin uzaktan eğitim yöntemlerine göre daha anlaşılır (% 74.1), daha etkili (%68.3), bireysel öğrenmeye daha uygun olduğunu (% 66.4); diğer taraftan, uzaktan eğitimin istenildiği kadar tekrar edebilme esnekliği (% 53.3) ve internet ortamı sebebiyle bilgiye erişimin hızlı olması açısından daha olumlu olduğunu (% 47.3) belirtmişlerdir.

Elde edilen bulgulardan, öğrencilerin uzaktan eğitimi, uygulamaları dersleri (%51.8) öğrenmede elverişli bir yöntem olarak görmedikleri (%72.6), yüz yüze eğitim olmadığı için öğrenci motivasyonu eksik kalacağı (%71.4) ve eğitim ortamının kontrolü sağlıklı bir şekilde yapılmayacağı (%58.5) düşüncesine sahip oldukları belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin % 35.3'ü uzaktan eğitim ortamında yürütülen derslerin bir zaman kaybı olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 2'ye göre öğrencilerin uzaktan eğitim ile öğrenmenin kalıcı olduğu görüşüne %77.1 ile katılmadıklarını görülmüştür. Öğrenciler pandemi sürecinde zorunlu halen gelen uzaktan eğitimin geleneksel eğitime alternatif bir eğitim yaklaşımı olduğu (%46.9) ve uzaktan eğitimin bundan sonra yaygınlaştırılması görüşüne katılmadıklarını (%65.3) belirtmişlerdir. Ayrıca uzaktan eğitim ile zaman daha etkili kullanıldığı (%45.1), uzaktan eğitimin daha zevkli olduğu (%66.6), uzaktan eğitimle bireylerin başarı süreçleri daha kolay takip edildiği (%57) ve uzaktan eğitimin fırsat eşitliği sağladığı (%52.4) görüşlerine katılmadıkları belirlenmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Puanlarının Çeşitli Değişkenlere Göre Bağımsız Gruplar T Testi İle Varyans Analizi Sonuçları

Mezun Olunan Lise Türü	\bar{x}	ss	F	p
Genel Lise	2,8734	,56894	1,877	,114
Meslek Lisesi	3,0670	,49990		
Anadolu Lisesi	2,9492	,47949		
Fen Lisesi	3,1935	.		
Diğer	3,1056	,33969		
Cinsiyet	\bar{x}	ss	T	p
Kadın	2,9913	,48604	-,871	,385
Erkek	3,0392	,48938		
Evde internet olma durumu	\bar{x}	ss	t	p
Var	3,0702	,48353	3,420	,001*
Yok	2,8761	,47056		
İnternete (derse) bağlanma türü	\bar{x}	ss	F	p
Bilgisayar	3,0806	,56849	6,179	,000*
Telefon	2,9376	,49418		
Bağlanmıyorum	2,5836	,66195		
Her ikisi de	3,1576	,39048		
Diğer	2,9516	,51174		
Uzaktan Eğitim Ön Bilgi	\bar{x}	ss	F	p
Uzaktan Eğitim hakkında çok az bilgim var.	2,9553	,48619	8,335	,000*
Uzaktan Eğitim hakkında yeterince bilgim var	3,1155	,44364		
Daha önce Uzaktan Eğitim aldım.	3,0535	,45640		
Uzaktan Eğitim hakkında hiç bilgim yok.	2,5561	,54436		
Diğer	3,1075	,32172		

*p<0,05

Öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının internete (derse) bağlanma türüne göre anlamlı bir biçimde istatistiksel olarak farklılaştığı görülmüştür [F=6,179, p=.000]. Scheffe testi uygulanarak söz konusu farklılık belirlenmiş ve farklılığın internete bağlanma türü hem bilgisayar hem telefon olan öğrenciler lehine her ikisi ile bağlanmıyorum grupları arasında olduğu saptanmıştır.

Tablo 3 incelendiğinde yapılan t testi sonucu öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının evde internet olma durumlarına göre istatistiksel olarak [t=-3.420, p=.001] evde interneti olanlar lehine farklılaştığı görülmüştür.

Öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının uzaktan eğitim ön bilgi değişkenine göre farklılaşmadığının belirlenmesi amacıyla yapılan varyans analizi sonucunda, tutumların anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmüştür [F=8,335, p=.000]. Scheffe testi sonucuna göre farkın uzaktan eğitim hakkında yeterince bilgisi olan öğrenciler lehine uzaktan eğitim bilgisi hiç olmayan ile uzaktan eğitim hakkında yeterince bilgisi olan gruplar arasında olduğu saptanmıştır.

Tablo 3'teki bulgular, öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının, cinsiyet [$t=-.871$, $p=.385$] ve mezun olunan lise türü [$F=1,877$, $p=.114$] değişkenlerine göre istatistiki olarak farklılaşmadığını göstermektedir.

4. SONUÇ ve TARTIŞMA

Pandemi sürecinde meslek yüksekokulu öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin tutumlarının incelendiği bu araştırmadan elde edilen sonuçlar, alt problemler doğrultusunda sunulmuş ve tartışılmıştır. Uzaktan Eğitim Tutum Ölçeği'nden elde edilen bulgulara göre öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının olumsuz olduğu söylenebilir. Uzuntarla (2016) tarafından gerçekleştirilen bir çalışmada eğitim verilerek bilgi düzeyinin artırılmasının tutum ve davranışı olumlu etkilediği bulunmuş olup, bu olumsuz etkinin azaltılması için eğitim verilmesi tavsiye edilebilir.

Uzaktan Eğitim Tutum Ölçeği'nden elde edilen bulgular detaylı incelendiğinde, öğrenciler eğitimin en iyi şekilde gerçekleşmesi için yüz yüze etkileşimin gerekli olduğunu, geleneksel eğitimin uzaktan eğitim yöntemlerine göre daha anlaşılır ve etkili, bireysel öğrenmeye daha uygun olduğunu; diğer taraftan, uzaktan eğitimin istenildiği kadar tekrar edebilme esnekliği ve internet ortamı sebebiyle bilgiye erişimin hızlı olması açısından daha olumlu olduğunu belirtmişlerdir. Bazı araştırmacılar uzaktan eğitimin en olumlu yönünün zamandan ve mekândan bağımsızlığı, tekrar edebilme özelliği olduğunu belirtmişlerdir (Aggarwal, 1999; Belcheir ve Cucek, 2002; Sharples, Taylor ve Vavoula, 2005; Eygü ve Karaman, 2013; Özgöl, Sarıkaya ve Öztürk, 2017).

Araştırmaya katılan öğrencilerin eğitime yönelik tutumlarının belirlenmesine yönelik verdikleri diğer yanıtlar incelendiğinde uzaktan eğitimin geleneksel eğitime alternatif bir eğitim yaklaşım olamayacağı, eğitim ortamı kontrolünün sağlıklı bir şekilde yapılamayacağı, öğrenmenin kalıcı olmayacağı, uygulama bakımından sıkıntı oluşturacağı, öğrencinin motivasyon sorunu yaşayacağı ve ülkemizde sağlıklı bir şekilde uygulanamayacağı şeklinde olumsuz bir tutum sergiledikleri görülmüştür. Tucker (2001), yaptığı çalışmada uzaktan eğitimin mevcut avantaj ve dezavantajları dikkate alındığında geleneksel eğitime iyi bir alternatif veya destekleyici yöntem olarak kullanılabilirdiği söylemiştir.

Pandemi sürecinde yapılan araştırma sonuçları bize, uzaktan eğitim yaklaşımlarının daha etkin şekilde nasıl kullanılabilirdiğine yönelik araştırmalar yapılmasını ve bu araştırmaların yaygınlaştırılarak sorunun çözümüne katkı sunulması gerektiğini göstermektedir. Bunun paralelinde öğretmen ve öğrenci istekleri de göz önünde bulundurularak, farklı düzeylerde uygulamalar yapılarak sürece destek verilebilir.

KAYNAKLAR

- AĞIR, F., GÜR, H. ve OKÇU, A. (2008). Uzaktan eğitime karşı tutum ölçeği geliştirilmesine yönelik geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *e-Journal of New World Sciences Academy*, 3(2), 128-139.
- AGGARWAL, A. K. (Ed.). (1999). *Web-Based Learning and Teaching Technologies: Opportunities and Challenges*. IGI Global.
- BELCHEIR, M. J. ve CUCEK, M. (2002). *Faculty Perceptions of Teaching Distance Education Courses*. Research Report 2002. (ERIC Document Reproduction Service No: ED 480 925).
- EYGÜ, H. ve KARAMAN, S. (2013). Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Memnuniyet Algıları Üzerine Bir Araştırma. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1), 36-59.
- LOVELACE, B. (2020). *World Health Organization Names the New Coronavirus: COVID-19*. <https://www.cnbc.com> Erişim tarihi: 10.10.2020
- ÖZGÖL, M., SARIKAYA, İ. ve ÖZÜRK, M. (2017). Örgün eğitimde uzaktan eğitim uygulamalarına ilişkin öğrenci ve öğretim elemanı değerlendirmeleri. *Journal of Higher Education and Science*, 7(2), 294-304
- SHARPLES, M., TAYLOR, J. ve VAVOULA, G. (2005). *Towards a theory of mobile learning*. In *Proceedings of m-learn Conference*. Cape Town, South Africa.
- SRICHAN, P., APIDECHKUL, T., TAMORNPARK, R., YEEMARD, F. ve KHUNTHASON, S. (2020). Knowledge, Attitude and Preparedness to Respond to the 2019 Novel Coronavirus (COVID-19) Among the Bordered Population of Northern Thailand in the Early Period of the Outbreak: A Cross-Sectional Study. *The Lancet*, <https://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3546046>

- TUCKER, S. (2001). Distance Education: Better, Worse, or As Good As Traditional Education? *Online Journal of Distance Learning Administration*, 4(4), 1-5.
- UZUNTARLA, Y. (2016). Comparison of Young Age Group's Thoughts and Knowledge Levels on Organ Donation in Terms of Education Given. *Turkish J Nephrol*, 25, 296-301.